

ARBETSRAPPORT NR 86
Dagstidningsläsning 1997.
En tabellrapport från
Dagspresskollegiet.

André Jansson

ISSN 1101-4679

Förord

Föreliggande rapport är en uppföljning av de årliga läsvanestudier som genomförs av Dagspresskollegiet sedan 1979. Syftet är att i form av en kommenterad tabellsammanställning belysa människors dagstidningsläsning mot bakgrund av såväl den sociala situationen som de senaste årens medieutveckling i Sverige. För ett mer fördjupat resonemang hänvisas till artikeln 'Dagstidningsläsningen går upp – men ändå inte' (Jansson, 1998), samt till fjolårets arbetsrapport om läsvanor 'Svensk dagstidningsläsning i förändring' (Jansson, 1997).

De resultat som presenteras i föreliggande rapport bygger på en bearbetning av de data som samlats in inom ramen för 1997 års rikstäckande SOM-undersökning (Samhälle Opinion Massmedia). Denna undersökning genomförs årligen i ett samarbete mellan Institutionen för journalistik och masskommunikation, Statsvetenskapliga institutionen och Förvaltningshögskolan – samtliga vid Göteborgs universitet. Den senaste enkäten skickades ut i november 1997 till 2800 personer i åldrarna 15-80 år. Antalet inkomna svar uppgår till 1754, vilket innebär en svarsfrekvens på 63 procent.

Göteborg i september 1998

André Jansson
Dagspresskollegiet

Innehåll

Inledning	3
Dagstidningsläsning	4
Morgontidningsläsning	6
Morgontidningsläsning och andra medier	14
Prenumeration	19
Kvällstidningsläsning	24
Gratis tidningar och Internet	26
Slutord	29
Referenser	30
Tabellförteckning	31

Inledning

I tider då ett allt starkare ljus riktas mot Internet och mot introduktionen av nya satellit-TV-kanaler, kan man fråga sig vart den gamla papperstidningen är på väg. I det att merparten av den offentliga debatten har kommit att gälla utvecklingen av en ny digital informationsordning, har vårt alltjämt kanske viktigaste nyhetsmedium tveklöst kommit i skymundan. Vilka grupper är det som läser dagstidningar idag? Och vilka faktorer är det som främst inverkar på om människor läser eller inte? I dagsläget, mot bakgrund av debatten om det nya, så kallade informationssamhället, diskuteras dessa frågor förvånansvärt litet. Att svenska folket läser dagstidningar regelbundet tas uppenbarligen för givet.

Så är emellertid inte fallet. Under 1990-talet har både morgontidningsläsningen och kvällstidningsläsningen varit vikande, vilket kan kopplas såväl till förändringar inom mediesektorn som till samhällsekonomin negativa utveckling. Tidningsläsningen i Sverige närmar sig långsamt det europeiska genomsnittet – om än från en mycket hög nivå. Möjligen är detta endast temporärt, som en konsekvens av tillfällig ekonomisk stagnation. Möjligen är det symptom på något mycket mer omfattande; en samhällsomvandling. Vad vi bevittnar är kanske framväxten av ett samhälle i vilket de elektroniska medierna faktiskt kommer att inta en särställning hos den breda allmänheten, medan papperstidningarna (läs: morgontidningarna) blir en angelägenhet för en mindre grupp prestigemedvetna och informationsstarka människor. På lång sikt skulle detta kunna vara ett tänkbart scenario, även om verkligheten alltjämt är en annan.

Det finns hursomhelst all anledning att kontinuerligt följa vad som händer på den svenska dagstidningsmarknaden, såväl ur ett övergripande perspektiv som i mer specifika avseenden. Denna tabellrapport inleds därför med en generell bild av den samlade dagstidningsläsningen, det vill säga morgontidningsläsning och kvällstidningsläsning sammantaget. Därefter illustreras utvecklingen specifikt för morgontidningar; dels över tid, dels i specifika demografiska grupper. Även relationen mellan morgontidningsläsning och annan medieanvändning presenteras i ett antal tabeller. Två separata avsnitt viks åt utbredningen av morgontidningsprenumerationer, respektive läsningen av kvällstidningar. Rapporten avslutas sedan med en granskning av betydelsen av gratistidningar (med naturligt fokus på Metro) och Internet. Denna sista del reser delvis nya frågor om hur medielandskapet kan komma att förändras i framtiden.

Dagstidningsläsning

Tabell 1 Andelen dagstidningsläsare (morgon- och/eller kvällstidningsläsning) 1986-1997 (procent)

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1	75	79	78	79	77	76	74	72	72	71	67	67
2	86	90	90	90	88	89	88	84	85	84	80	80
3	96	97	98	98	97	98	97	96	97	97	95	95

1 = Morgontidning minst 6 dagar/vecka och/eller kvällstidning minst 6 dagar/vecka:	67 procent
2 = Morgontidning minst 5 dagar/vecka och/eller kvällstidning minst 3 dagar/vecka:	80 procent
3 = Morgontidning minst 1 dag/vecka och/eller kvällstidning minst 1 dag/vecka:	95 procent

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Dagstidningsläsningen i Sverige ligger traditionellt på en hög internationell nivå, främst därför att läsningen av morgontidningar är så utbredd. Emellertid har 1990-talet inneburit en viss nedgång. Tabell 1 visar att andelen svenskar som läser morgontidning minst fem dagar per vecka och/eller kvällstidning minst tre dagar per vecka har minskat från 90 procent till 80 procent mellan 1989 och 1997. En motsvarande minskning finns beträffande kravnivå 1, medan andelen svenskar som läser antingen morgon- eller kvällstidning åtminstone en gång per vecka endast har minskat marginellt (95 procent 1997).

Tabell 2 Andelen dagstidningsläsare 1996-1997 med gratistidningsläsning inkluderat (procent)

	1996	1997
Dagstidningsläsning exkl. gratistidningsläsning	80	80
Dagstidningsläsning inkl. gratistidningsläsning	81	82

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Mot bakgrund av den framgångsrika introduktionen av gratistidningen Metro i Stockholm, är det intressant att studera vilken effekt denna tidning har på kurvan för dagstidningsläsning. Siffrorna i tabell 2 visar andelen svenskar som läser morgontidning minst fem gånger i veckan och/eller kvällstidning minst tre gånger i veckan och/eller någon gratistidning minst tre gånger i veckan. Med 'någon gratistidning' avses i praktiken Metro, eftersom det inte förekommer andra gratistidningar med en utgivningsfrekvens på minst tre nummer per vecka. Slutsatsen är att läsningen av Metro i Stockholm ensam inverkar ungefär två procent på den samlade dagstidningsläsningen i Sverige.

Tabell 3 **Dagstidningsläsning (morgon- och/eller kvällstidning) i olika åldrar 1986-1997 (procent)**

Ålder	1986	1988	1990	1992	1994	1995	1996	1997
15-19 år	79	86	79	77	72	70	66	73
20-29 år	81	81	82	85	75	74	67	66
30-39 år	87	90	89	87	84	83	76	76
40-49 år	90	94	92	91	89	87	84	87
50-59 år	91	93	94	91	93	93	89	87
60-75 år	86	92	91	90	89	88	87	89

Anmärkning: Med dagstidningsläsning avses morgontidningsläsning minst fem dagar per vecka och/eller kvällstidningsläsning minst tre gånger per vecka. Samtliga svarande är svenska medborgare.

➔ Den största andelen regelbundna dagstidningsläsare finns bland människor över 40 år. Det är också i de äldre grupperna som nedgången det senaste decenniet är som minst – bland de äldsta endast någon enstaka procent. Den negativa utvecklingen kan främst härledas till kategorierna 20-29-åringar och 30-39-åringar, det vill säga till nybildade hushåll och en stor andel barnfamiljer. 1997 var det endast 66 procent av 20-29-åringarna som var regelbundna dagstidningsläsare, vilket kan jämföras med 81 procent drygt tio år tidigare.

Morgontidningsläsning

Tabell 4 Regelbundenheten i morgontidningsläsningen 1985-1997 (procent)

Läsning/v	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
< 1 d/v	8	10	8	8	9	9	10	10	11	10	10	13	12
1-2 d/v	3	4	4	3	3	4	4	5	5	5	5	6	4
3-4 d/v	10	9	8	8	8	7	8	8	10	9	9	11	10
5 d/v	10	8	8	9	9	10	9	11	8	10	10	9	10
6-7 d/v	69	69	72	72	72	71	70	67	66	66	66	62	64
Totalt	100	100	100	100	101	101	101	100	100	100	100	101	100
Minst fem d/v	79	77	80	81	81	81	79	78	74	76	76	71	74
Antal svar	2044	1845	1672	1643	1578	1582	1573	1730	1684	1560	1623	1618	1594

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➡ 1997 var det 74 procent av svenskarna som läste morgontidning minst fem dagar per vecka. Detta är en återhämtning sedan bottennivån på 71 procent 1996, men samtidigt ett par procent lägre än 1995 och drygt fem procent lägre än toppnoteringarna i slutet på 1980-talet. På längre sikt är det främst andelen dagliga tidningsläsare som har sjunkit, samtidigt som andelen sporadiska läsare har ökat. I huvudsak kan startpunkten på den negativa utvecklingen lokaliseras till 1990-talets första år.

Tabell 5 Regelbundenheten i morgontidningsläsningen 1995-1997, med hela SOM-urvalet inom parentes (procent)

	1995	1996	1997
Mindre än en d/v	10 (10)	13 (13)	12 (13)
1-2 d/v	5 (5)	6 (6)	4 (5)
3-4 d/v	9 (10)	11 (11)	10 (10)
5 d/v	10 (10)	9 (8)	10 (10)
6-7 d/v	66 (66)	62 (62)	64 (64)
Minst 5 d/v	76 (76)	71 (70)	74 (74)
Antal svar	1623 (1777)	1618 (1779)	1594 (1754)

Anmärkning: Siffrorna inom parentes avser personer i åldrarna 15-80 år, inkluderat icke svenska medborgare. Övriga siffror avser svenska medborgare i åldrarna 15-75 år.

➔ Urvalet i Dagspresskollegiets läsvanestudier har sedan starten 1979 varit svenska medborgare i åldrarna 15-75 år. Om man för de senaste tre åren gör en analys av vad det skulle innebära att inkludera hela urvalet i SOM-undersökningen, det vill säga icke svenska medborgare och personer mellan 76 och 80 år, finner man emellertid inga nämnvärda skillnader. Urvalet stiger med cirka 150 personer, men resultatet är i det närmaste identiskt. Detta kommer sig av att äldre människor läser mer regelbundet än genomsnittet, medan det omvända gäller för utländska medborgare.

Tabell 6 Andelen morgontidningsläsare 6-7 dagar i veckan i olika åldersgrupper 1985-1997 (procent)

Ålder	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
15-19 år	61	55	53	55	47	50	52	42	43	42	37	39	50
20-24 år	60	55	58	55	57	42	48	46	53	45	43	45	40
25-29 år	59	59	56	62	62	69	56	54	55	59	58	41	47
30-34 år	61	63	66	66	69	71	64	64	54	57	56	51	53
35-39 år	62	67	73	72	71	69	77	62	66	66	63	58	60
40-44 år	70	76	78	84	81	76	72	70	66	68	71	67	63
45-49 år	75	72	87	75	74	79	79	68	73	69	72	68	70
50-54 år	77	73	71	82	80	84	75	75	76	74	80	73	72
55-59 år	79	76	82	81	78	74	80	76	84	81	80	79	72
60-64 år	85	79	82	81	83	77	75	80	77	79	86	74	83
65-70 år	82	78	84	85	87	82	80	78	77	79	78	86	81
71-75 år	80	77	77	79	80	84	87	75	79	80	78	75	79

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare.

➔ Utvecklingen för morgontidningsläsning i olika åldersgrupper följer i huvudsak det övergripande mönstret för dagstidningsläsning (tabell 3). Läsningen är mest utbredd bland äldre, medan läsningen är som minst utbredd bland personer under 30 år. Över tid kan konstateras att det främst är i åldrarna 20-35 år som morgontidningsläsningen har sjunkit, vilket torde bero på en minskad benägenhet att skaffa morgontidningsprenumeration i samband med flytten från föräldrahemmet. Även i flertalet andra åldersgrupper har läsningen minskat det senaste decenniet. Endast bland personer över 60 år kan läsvanorna sägas vara oförändrade.

Tabell 7 Morgontidningsläsning i olika åldersgrupper 1995 - 1997 (procent)

Läsning	15-29 år			30-49 år			50-64 år			65-75 år		
	'95	'96	'97	'95	'96	'97	'95	'96	'97	'95	'96	'97
< 1d/v	15	17	20	10	13	11	5	7	8	9	12	9
1-2 d/v	9	12	6	4	4	5	2	3	3	4	1	3
3-5 d/v	31	29	28	21	22	23	12	14	14	9	7	7
6-7 d/v	46	42	46	65	61	62	82	75	75	78	81	81
Minst 5 d/v	61	54	61	77	70	72	87	82	83	82	84	84
Antal svar	399	425	369	602	566	569	389	377	415	233	230	225

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare.

➔ Mot bakgrund av fluktuationerna de senaste tre åren, kan det vara av värde att studera vilka grupper som svarar för de största förändringarna. Med avseende på ålder uppvisar kategorin 15-29-åringar en svacka 1996 – en svacka som till stor del förklarar det övergripande mönstret. Bland 30-49-åringar och 50-64-åringar har nedgången 1996 inte kompensats i motsvarande grad som bland de yngsta; den dagliga läsningen har etablerats på en lägre nivå. För de äldsta kan inga nämnvärda förändringar konstateras.

Tabell 8 Morgontidningsläsning efter sysselsättning respektive kön
1996 och 1997 (procent)

Läsning per vecka	Förvärvsarbetande			Ej förvärvsarbetande			Män			Kvinnor		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997
< 1 d/v	8	10	10	18	17	18	9	12	12	10	16	13
1-2 d/v	4	5	4	7	11	7	5	6	5	5	4	4
3-5 d/v	19	22	22	26	25	25	21	19	21	18	19	18
6-7 d/v	69	63	64	49	47	50	66	63	63	67	61	66
Minst 5 d/v	81	74	75	60	55	64	77	72	74	76	69	74
Antal svar	909	897	864	325	342	362	812	748	780	810	839	798

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år. Som 'ej förvärvsarbetande' räknas studerande, arbetslösa och personer som har beredskapsarbete eller genomgår arbetsmarknadsutbildning.

➔ Med avseende på sysselsättning kan konstateras att förvärvsarbetande är mer regelbundna morgontidningsläsare än ej förvärvsarbetande. Medan 75 procent i den förstnämnda gruppen läser minst fem dagar per vecka är motsvarande andel 64 procent för ej förvärvsarbetande. Emellertid är differensen avsevärt mindre 1997 än 1995, vilket beror på att nedgången från 1996 inte har återhämtat sig bland förvärvsarbetande. Män och kvinnor läser ungefär lika regelbundet; 74 procent läser minst fem dagar per vecka. En viktig skillnad är dock att svackan 1996 är tydligare bland kvinnor än bland män.

Tabell 9 Morgontidningsläsning efter subjektiv klass 1995-1997 (procent)

Läsning	Arbetare			Lägre tjänstemän			Högre tjänstemän		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997
< 1 d/v	12	16	17	9	8	9	4	2	5
1-2 d/v	5	6	5	3	5	3	3	3	3
3-5d/v	24	23	21	13	17	17	15	20	17
6-7 d/v	59	55	57	74	70	71	80	75	75
Minst 5 d/v	71	66	66	81	78	80	87	84	85
Antal svar	668	693	667	423	391	413	196	184	185

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare i åldrarna 15-75 år. Subjektiv klass innebär att den svarande själv har fått uppge i vilken social klass hans eller hennes nuvarande familj hör hemma.

➔ I tabell 9 återfinns tecken på att gapet mellan resurssvaga och resursstarka samhällsgrupper har tilltagit med avseende på morgontidningsläsning. I arbetarhushåll sjönk andelen regelbundna läsare (minst fem dagar per vecka) från 71 procent till 66 procent mellan 1995 och 1996. Denna nedgång har inte återhämtat sig till 1997. I tjänstemannagrupperna är fluktuationerna mindre påtagliga; i lägre tjänstemannahushåll ligger andelen läsare runt 80 procent, medan motsvarande siffra är cirka 85 procent i högre tjänstemannahushåll. Inom arbetarklassen finns dessutom en ökande andel människor som läser mer sällan än en gång i veckan; 17 procent år 1997. Samtidigt bör man dock notera att andelen som läser sex till sju dagar per vecka har minskat mer i tjänstemannahushåll än i arbetarhushåll.

Tabell 10 Morgontidningsläsning efter boendeort 1995 - 1997 (procent)

Läsning per vecka	Ren landsbygd			Mindre tätort			Större tätort/stad			Schlm/Gbg/Malmö		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997
< 1 d/v	10	12	14	9	14	13	9	10	10	12	15	10
1-2 d/v	5	6	4	5	5	5	3	5	3	5	5	4
3-5 d/v	21	22	21	22	19	23	17	20	17	14	18	19
6-7 d/v	64	60	62	64	62	59	71	65	70	69	62	67
Minst 5 d/v	73	69	73	74	70	70	78	73	78	75	70	78
Antal svar	326	317	318	595	566	523	464	514	514	226	204	204

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Tabell 10 visar att morgontidningsläsningen är mer utbredd i större städer än på landsbygden och i mindre tätorter. I stadsområdena kan dessutom en påtaglig uppgång konstateras mellan 1996 och 1997, medan andelen läsare i mindre tätorter har etablerat sig på 1996 års låga nivå. Samtidigt ökar andelen icke-läsare i de mer glesbefolkade områdena.

Tabell 11 Morgontidningsläsning efter tidningstyp 1997, bland regelbundna läsare (procent)

	Storstadsmorgontidning som förstatidning	Landsortsmorgontidning som förstatidning
1-2 d/v	4	4
3-5 d/v	19	23
6-7 d/v	77	73
Minst 5 d/v	86	86
Antal svar	440	912

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år. Som storstadsmorgontidningar räknas Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Göteborgs-Posten, Sydsvenska Dagbladet och Arbetet Nyheterna.

➔ Regelbundenheten i morgontidningsläsningen påverkas inte särskilt mycket av vilken typ av tidning det är som läses. Andelen som läser minst sex dagar per vecka är dock en aning högre bland storstadspressens läsare än bland landsortspressens (77 procent jämfört med 73 procent).

Tabell 12 Morgontidningsläsning efter politiskt intresse (procent)

	Mycket politiskt intresserad	Ganska politiskt intresserad	Inte särskilt politiskt intresserad	Inte alls politiskt intresserad
Mindre än 1 d/v	8	9	13	22
1-2 d/v	3	4	4	9
3-5 d/v	18	17	23	21
6-7 d/v	72	70	60	47
Minst 5 d/v	79	78	73	59
Antal svar	137	648	644	150

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Morgontidningsläsningen ökar tydligt med ett tilltagande politiskt intresse. Bland de mest politiskt intresserade är det 79 procent som läser minst fem dagar per vecka, medan motsvarande siffra bland de minst politiskt intresserade är 59 procent. Man bör här hålla

i minnet att människors politiska intresse i sin tur är relaterat såväl till ålder som till utbildning och social klasstillhörighet.

Tabell 13 Morgontidningsläsning efter tidningstyp och politiskt intresse bland regelbundna läsare (procent)

	Storstadsmorgontidning som förstetidning		Landsortsmorgontidning som förstetidning	
	Ganska/mycket politiskt intresserad	Inte särskilt/inte alls politiskt intresserad	Ganska/mycket politiskt intresserad	Inte särskilt/inte alls politiskt intresserad
1-2 d/v	3	7	3	4
3-5 d/v	15	25	20	26
6-7 d/v	83	68	77	70
Minst 5 d/v	89	82	87	84
Antal svar	269	170	423	482

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Andelen regelbundna tidningsläsare är som störst bland personer vilka både är politiskt intresserade och har en storstadsmorgontidning som förstetidning. Andelen som läser regelbundet är som minst bland ej politiskt intresserade personer som läser storstadspress, vilket talar för att storstadstidningsläsarna är en mer differentierad grupp än landsortspressens läsekrets. Uppenbart är att människors politiska intresse är av större betydelse för deras läsvanor än vilken typ av tidning som läses. Detta framgår särskilt tydligt av effektmåtten i tabell 14 (nedan).

Tabell 14 Andel av befolkningen som läser morgontidningen 6-7 dagar per vecka; effekt av tidningstyp och politiskt intresse 1997 (procent)

	Politiskt intresserad	Ej politiskt intresserad	Effekt av politiskt intresse
Storstadsmorgontidning som förstetidning	83	68	+15
Landsortsmorgontidning som förstetidning	77	70	+7
	+6	-2	

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

Tabell 15 Morgontidningsläsning bland prenumeranter och icke-prenumeranter 1995-1997 (procent)

Läsning per vecka	Prenumeranter			Icke-prenumeranter		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Mindre än en d/v	2	3	2	35	42	42
1-2 d/v	2	3	3	15	13	9
3-5 d/v	14	15	15	36	33	33
6-7 d/v	82	79	81	15	12	16
Minst 5 d/v	89	86	89	34	26	31
Antal svar	1245	1206	1173	379	412	421

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Benägenheten att läsa morgontidning är avhängig av om det finns en prenumeration i hushållet eller inte. Bland prenumeranterna är andelen regelbundna läsare avsevärt större; närmare 90 procent läser minst fem dagar per vecka, jämfört med cirka 30 procent bland icke-prenumeranter. Vad som är noterbart för de tre senaste åren är emellertid att svackan 1996 tydligast kan urskiljas bland icke-prenumeranter.

Morgontidningsläsning och andra medier

Tabell 16 Morgontidningsläsning i relation till radiolyssnande, TV-tittande och PC-innehav 1997 (procent)

Läsning per vecka	Radiolyssnande			TV-tittande			PC i hushållet	
	Dagligen	3-6 d/v	< 3 d/v	Dagligen	3-6 d/v	< 3 d/v	Ja	Nej
< 1 d/v	11	11	17	12	10	23	10	14
1-2 d/v	4	6	5	4	5	4	5	4
3-5 d/v	15	26	23	17	24	20	22	17
6-7 d/v	70	57	55	67	61	54	64	64
Minst 5 d/v	77	72	67	76	73	66	76	72
Antal svar	844	501	221	961	520	71	728	852

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Regelbundenheten i människors tidningsläsning är starkt kopplad till regelbundenheten i deras medieanvändning i allmänhet. De som tittar ofta på TV och lyssnar ofta på radio, är också de mest frekventa tidningsläsarna – sambanden är lika starka för båda medierna. Bland de dagliga radio- och TV-användarna är det drygt 75 procent som läser morgontidning minst fem dagar per vecka. Således fungerar generellt inte radio och TV som ersättning för morgontidningar. PC-innehav är på motsvarande vis kopplat till regelbunden morgontidningsläsning, vilket förstärker bilden av att vissa grupper är stora mediekonsumenter över hela linjen.

Tabell 17 Morgontidningsläsning i relation till tittande på olika TV-kanaler 1997 (procent)

Läsning	SVT1 eller SVT2			TV4		TV3 eller Kanal 5			
	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/aldrig
< 1 d/v	10	14	27	12	10	19	16	9	8
1-2 d/v	3	6	11	4	6	3	4	4	3
3-5 d/v	16	25	18	20	19	12	22	21	16
6-7 d/v	71	55	44	65	65	66	58	67	74
Minst 5 d/v	79	67	58	75	75	76	70	77	85
Antal svar	985	480	66	1015	448	58	450	433	193

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år. Tabellen omfattar dem som har tillgång till respektive kanal.

➔ En mer nyanserad bild av hur morgontidningsläsning förhåller sig till TV-tittande, erhålls genom att särskilja olika typer TV-utbud. Av tabell 17 framgår att det finns ett positivt samband mellan morgontidningsläsning och SVT-tittande, medan det omvända gäller för de kommersiella kanalerna TV3 och Kanal 5. Bakom detta ligger att innehållet i morgontidningar korresponderar bättre med det informativa utbud som till stor del finns inom Sveriges Television (vilket lockar äldre och högutbildade) än med de kommersiella kanalernas huvudsakligen förströelseorienterade material (vilket lockar yngre och lågutbildade). Detta understryks ytterligare av att TV4 hamnar i en mellanposition; något samband med morgontidningsläsning återfinns ej.

Tabell 18 Morgontidningsläsning i relation till tittande på TV-nyheter 1997 (procent)

Läsning	Rapport			Aktuellt		Nyheterna TV4			
	5-7 d/v	1-4 d/v	Sällan/aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Sällan/aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Sällan/aldrig
< 1 d/v	8	13	17	7	11	20	13	13	13
1-2 d/v	4	4	7	3	4	6	4	4	4
3-5 d/v	13	23	23	14	22	21	16	22	16
6-7 d/v	75	60	53	75	63	52	67	61	67
Minst 5 d/v	82	81	65	83	73	64	75	73	75
Antal svar	588	641	357	473	703	409	470	723	470

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

- ➡ Relationen mellan morgontidningsläsning och tittande på olika TV-nyheter stämmer väl överens med det övergripande mönstret för respektive TV-kanaler. Tittande på SVTs nyhetsprogram Rapport och Aktuellt korresponderar med morgontidningsläsning, medan något samband inte föreligger i relation till TV4s Nyheterna. Bland Rapports och Aktuells trogna tittare (de som ser minst fem dagar per vecka) är det drygt 80 procent som läser morgontidning minst fem dagar per vecka.

Tabell 19 Morgontidningsläsning i relation till tittande på regionala nyheter 1997.
(procent)

Läsning	Regionala nyheter i SVT			Lokala nyheter i TV4			Regionala/lokala nyheter sammantaget		
	5-7 d/v	1-4 d/v	Sällan/ aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Sällan/ aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Sällan/ aldrig
< 1 d/v	7	12	17	12	13	12	9	12	17
1-2 d/v	3	3	6	5	4	5	4	3	6
3-5 d/v	12	20	27	16	20	21	14	22	26
6-7 d/v	77	65	50	67	63	63	73	63	50
Minst 5 d/v	84	76	62	72	74	73	80	74	63
Antal svar	460	549	432	215	456	753	566	619	316

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

- ➡ Att titta på regionala/lokala nyhetssändningar är generellt sett positivt kopplat till morgontidningsläsning; bland dem som följer SVTs eller TV4s regionala sändningar regelbundet (minst 5 dagar per vecka) är det 80 procent som läser morgontidning minst fem dagar per vecka. Dock förklaras detta positiva samband uteslutande av att SVTs publik i stor utsträckning är regelbundna morgontidningsläsare. Regelbundenheten i morgontidningsläsningen är inte kopplad till hur ofta man följer TV4s lokala nyheter.

Tabell 20 Morgontidningsläsning i relation till morgon-TV-tittande 1997
(procent)

Läsning	Morgon-TV på SVT2			Morgon-TV på TV4			Morgon-TV sammantaget		
	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/ aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/ aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/ aldrig
< 1 d/v	6	13	12	14	15	11	11	15	11
1-2 d/v	4	7	4	5	5	4	5	5	4
3-5 d/v	20	24	20	24	23	19	24	24	19
6-7 d/v	70	56	65	57	57	76	60	57	67
Minst 5 d/v	80	68	74	67	69	76	70	70	76
Antal svar	83	168	1122	153	235	1018	201	256	969

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Introduktionen av morgon-TV har hittills endast haft begränsade effekter på människors morgontidningsläsning; främst har man lockat till sig en publik som redan tidigare var regelbundna tidningsläsare. Av tabell 20 framgår att andelen regelbundna tidningsläsare generellt sett är störst bland dem som inte tittar på morgon-TV. Samtidigt kan väsentliga skillnader noteras mellan TV4s och SVTs frukostpublik: Medan 80 procent av SVTs frukostpublik är regelbundna morgontidningsläsare (minst fem dagar per vecka), är motsvarande andel 67 procent bland TV4s publik.

Tabell 21 Morgontidningsläsning i relation till lyssnande på olika radiokanaler 1997 (procent)

Läsning	P1			P4			Någon reklamradiostation		
	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/ aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/ aldrig	5-7 d/v	1-4 d/v	Mer sällan/ aldrig
< 1 d/v	6	7	14	7	11	18	15	12	10
1-2 d/v	6	4	4	3	4	6	5	5	3
3-5 d/v	12	16	22	14	25	22	24	26	15
6-7 d/v	77	73	60	76	60	55	55	57	72
Minst 5 d/v	83	82	71	83	72	66	68	70	79
Antal svar	219	171	1100	625	375	523	406	389	718

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Sambandet mellan morgontidningsläsning och radiolyssnande motsvarar det för TV-preferenser; ett omfattande lyssnande på kommersiella radiostationer är kopplat till en mindre regelbunden morgontidningsläsning, medan det omvända gäller för public service-radions mer informativt orienterade utbud. Medan det förstnämnda huvudsakligen består av popmusik och är orienterat mot en yngre publik, har Sveriges Radios båda kanaler P1 och P4 en äldre, och mer tidningsläsande, publik.

Prenumeration

Tabell 22 Den totala andelen prenumeranter samt andelen prenumeranter bland de regelbundna läsarna 1979-1997 (procent)

	1979	1982	1983	1985	1987	1989	1991	1993	1995	1996	1997
Totalt	80	79	78	79	80	80	77	76	77	75	74
Av läsare	86	87	87	86	87	86	85	84	83	83	83
Förvärvsarb.					78	78	78	77	77	76	73
Ej förvärvsarb.					80	77	67	65	68	65	67

Anmärkning: Med regelbundna läsare avses personer som läser morgontidning minst en dag per vecka. Som 'ej förvärvsarbetande' räknas studerande, arbetslösa och personer som har beredskapsarbete eller genomgår arbetsmarknadsutbildning.

➔ Andelen hushåll som har morgontidningsprenumeration är i Sverige mycket hög. Men i likhet med vad gäller läsningen har utvecklingen varit negativ under 1990-talet. Sedan 1989 har andelen prenumeranthushåll minskat från 80 till 74 procent. Bland regelbundna läsare är andelen hushållsprenumeranter högre – 83 procent – och har inte sjunkit de senaste tre åren. Om man ser till vilken betydelse människors sysselsättning har i detta sammanhang, kan konstateras att förekomsten av prenumerationer i ett längre perspektiv framför allt har minskat bland ej förvärvsarbetande – från 80 till 67 procent på tio år. Bland förvärvsarbetande är minskningen blott fem procent. Dock bör man notera att utvecklingen under 1990-talet har varit mer negativ bland förvärvsarbetande än bland icke förvärvsarbetande.

Tabell 23 Andelen svenskar med hushållsprenumeration, uppdelat i olika åldersgrupper 1979-1997 (procent)

Ålder	1979	1983	1987	1991	1995	1996	1997
15-19 år	83	73	81	76	76	72	79
20-24 år	76	63	62	53	56	58	57
25-29 år	69	64	68	62	63	56	58
30-39 år	83	81	78	78	67	65	65
40-49 år	79	83	85	82	80	79	73
50-59 år	87	82	83	86	86	85	81
60-75 år	82	86	89	84	86	86	85

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Mönstret för hur hushållsprenumerationer är fördelade över olika åldersgrupper, stämmer tämligen väl överens med mönstret för läsning. Prenumerationer är vanligast bland personer över 50 år, där drygt 80 procent har en tidning. Likaså är andelen prenumeranter stor bland de yngsta (15-19-åringar), vilka vanligtvis bor kvar i föräldrahemmet. De mer nybildade hushållen är däremot mindre benägna att ha en prenumeration, vilket avspeglas i att andelen prenumeranter bland 20-30-åringar är knappt 60 procent. Det är också främst i denna grupp, samt bland 30-40-åringar, som andelen prenumeranter har minskat över tid – mellan 10 och 20 procent sedan 1979. Noterbart är också att det senaste årets undersökning innebär en nedgång bland 40-49-åringar, samt en återhämtning bland 15-19-åringar. Det senare talar för att resultaten 1996 generellt sett kan ha varit en aning missvisande i denna grupp.

Tabell 24 Andelen svenskar med hushållsprenumeration, efter subjektiv klass 1996 och 1997 (procent)

	Arbetare	Lägre tjm	Högre tjm	Egenföret.
1995	69	82	92	83
1996	65	84	89	82
1997	65	79	84	81

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år. Subjektiv klass innebär att den svarande själv har fått uppge i vilken social klass hans eller hennes nuvarande hushåll hör hemma.

➔ Med avseende på klass är andelen prenumeranter störst bland tjänstemän och egna företagare. Skillnaden mellan arbetarhushåll (65 procent) och högre tjänstemannahushåll (84 procent) är nästan 20 procentenheter. Emellertid har gapet minskat de senaste tre åren, eftersom nedgången är som störst bland högre tjänstemän (åtta procent). Detta visar att det inte alltid behöver finnas ett entydigt samband mellan prenumeration och läsning.

Tabell 25 Fördelningen av olika sätt att anskaffa tidningen bland regelbundna läsare som inte är prenumeranter 1979-1997 (procent)

Anskaffningssätt	1979	1983	1987	1991	1995	1996	1997
Lånar av bekanta	11	9	4	9	9	10	13
Läser hos bekanta	17	10	12	17	15	14	15
Läser på arbetet/i skolan	44	56	51	44	45	54	57
Läser på bibliotek	3	3	2	4	3	4	5
Köper lösnummer *	28	23	50	40	29	23	18
Läser på Internet **							3
Antal svar	279	244	252	218	247	240	237

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år. Med regelbundna läsare avses personer som läser morgontidning minst en dag per vecka.

* Eget svarsalternativ fr o m 1987. Testologens data t o m 1986.

** Eget svarsalternativ fr o m 1997.

➔ Eftersom läsning inte alltid är kopplat till prenumeration, är det av vikt att studera på vilka sätt regelbundna läsare som inte är prenumeranter har tillgång till en morgontidning. Det klart vanligaste anskaffningssättet är att läsa tidningen på arbetet eller i skolan – 57 procent år 1997. Näst vanligast är att köpa lösnummer, vilket 18 procent av de läsande icke-prenumeranterna uppger att de gör. Andelen lösnummerköpare har dock sjunkit dramatiskt under 1990-talet, vilket torde kunna kopplas till försämrade ekonomiska förhållanden. Att låna tidning av bekanta eller läsa tidning hos bekanta var 1997 ungefär lika vanligt; cirka 15 procent angav respektive svarsalternativ. Mindre vanliga anskaffningssätt är att läsa på bibliotek eller på Internet.

Tabell 26 Andelen regelbundna läsare vid olika tidpunkter under dagen, antal lästillfällen och genomsnittlig lästid 1979-1997 (procent)

Tidpunkt	1979	1983	1987	1991	1995	1996	1997
Före klockan 8	66	68	64	62	60	60	60
Mellan klockan 8-12	25	31	30	28	32	31	32
Mellan klockan 12-17	15	18	16	14	15	16	12
Efter klockan 17	50	57	46	42	45	42	43
Genomsnittligt antal lästillfällen	1,56	1,74	1,56	1,46	1,52	1,49	1,47
Genomsnittlig lästid, minuter	30,1	31,7	30,7	28,6	29,4	28,2	29,0
Antal svar	2135	2126	1530	1474	1466	1413	1399

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år. Med regelbundna läsare avses personer som läser morgontidning minst en dag per vecka.

➔ Morgontidningsläsning är en aktivitet som av tradition försiggår just på morgonen, även om andelen har minskat sedan 1980-talet; från 66 till 60 procent mellan 1979 och 1997. Vanligt är också att läsa tidningen efter arbetsdagens slut, det vill säga efter klockan 17 (43 procent år 1997). I genomsnitt lägger svensken en halvtimme på morgontidningsläsning per dag, fördelat på ett och ett halvt tillfälle. Stabiliteten hos dessa värden över tid, bör ses som ett utslag av tidningsläsningens starka position som vardagsrutin.

Tabell 27 Andelen prenumeranter som har funderat på att avsluta sin prenumeration 1993-1997 (procent)

	1993	1994	1995	1996	1997
Har inte funderat på att avsluta	74	75	70	71	70
Har funderat någon gång	18	18	21	20	20
Har funderat flera gånger	8	7	9	9	10
Totalt	100	100	100	100	100
Antal svar	1267	1181	1209	1206	1140
Har funderat minst någon gång	26	25	30	29	30

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Bland prenumeranterna finns också de som funderar på att avsluta sin prenumeration. Bland dessa var det 1997 20 procent som hade funderat någon gång och 10 procent som hade funderat flera gånger. Dessa andelar har ökat med några procentenheter under de fem år som frågan har ställts. Eftersom mätserien är så kort är det än så länge svårt att avgöra i vilken utsträckning det finns ett samband mellan att fundera på att säga upp prenumerationen och att faktiskt göra det.

Tabell 28 Fördelningen av skäl till varför man funderat på att avsluta sin prenumeration bland prenumeranter 1993-1997 (procent)

Angivna skäl	Funderat någon gång					Funderat flera gånger				
	1993	1994	1995	1996	1997	1993	1994	1995	1996	1997
Allt annat har blivit så dyrt	42	36	40	42	45	45	44	48	40	37
Prenumerationspriset har höjts	28	27	30	32	24	26	27	31	24	25
Jag har inte tid att läsa den	18	20	17	25	14	16	18	24	18	20
Tidningens innehåll var inte tillräckligt bra	17	19	17	16	12	20	27	15	25	20
Jag har tillgång till tidningen på arb./skolan	14	14	20	13	15	16	19	20	20	15
Jag får lokal information i radio och TV	11	13	11	10	15	14	13	17	16	13
För dålig bevakning av vad som händer i min kommun	9	13	7	7	8	14	7	8	5	12
Tidningsutdelningen sköts dåligt	6	6	6	6	7	7	15	5	6	6
Tidningen har blivit så förändrad	2	4	4	5	4	9	12	7	5	5
Jag kan låna tidningen av bekant/granne	3	1	2	2	1	4	2	2	5	3
Tidningens politiska linje passar mig inte	4	9	6	3	3	9	8	8	10	8
Tidningen innehöll för lite annonser	2	2	2	0	2	2	1	2	1	3
Tidningen innehöll för mycket annonser *				3	4				10	5
Jag flyttade från orten	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1
Jag kan läsa tidningen på Internet **					3					2
Antal svar	232	211	254	232	223	114	85	123	107	118

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

* Svartalernativet finns med fr o m 1996 års SOM-studie.

** Svartalernativet finns med fr o m 1997 års SOM-studie.

➔ Som orsak till varför man överväger att säga upp sin prenumeration överväger de ekonomiska faktorerna; att allt annat blivit så dyrt, respektive att prenumerationspriset höjts. Därefter följer olika aspekter kopplade till tidningens innehåll och tillgänglighet. Några tydliga tendenser beträffande vilka faktorer som har blivit mer eller mindre viktiga kan inte urskiljas. Det går inte heller att notera några påtagliga skillnader mellan de som funderat någon gång och de som funderat flera gånger på att avsluta prenumerationen. Det nya svartalernativet för 1997, att läsa tidningen på Internet, angavs av två respektive tre procent som ett viktigt skäl.

Kvällstidningsläsning

Tabell 29 Andelen kvällstidningsläsare 1986-1997 (procent)

Totalt	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
6-7 dagar	19	21	21	21	18	19	15	13	14	13	11	11
3-5 dagar	19	20	19	17	17	21	18	16	18	17	15	14
1-2 dagar	24	23	23	22	21	22	22	24	25	27	26	27
Mer sällan/aldrig	37	35	38	39	43	38	45	47	42	44	49	49
Minst 1 dag/vecka	63	64	62	60	56	62	55	53	58	57	51	51
Andel trogna *	30	33	34	35	32	31	27	25	25	23	21	20

Aftonbladet	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
6-7 dagar	8	8	7	8	6	7	6	5	6	6	6	6
3-5 dagar	8	8	8	7	7	8	7	6	8	8	8	9
1-2 dagar	10	11	11	12	10	12	9	12	14	16	16	17
Mer sällan/aldrig	74	73	74	73	77	73	77	76	72	71	70	68
Minst 1 dag/vecka	26	27	26	27	23	27	22	23	28	30	30	32
Andel trogna *	29	27	30	26	26	27	22	22	21	20	19	19

Expressen	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
6-7 dagar	9	11	12	12	10	10	7	7	7	6	5	4
3-5 dagar	11	11	10	10	10	13	11	9	9	9	6	6
1-2 dagar	16	15	16	16	14	14	14	14	17	16	15	13
Mer sällan/aldrig	64	63	62	62	66	62	67	69	67	69	74	77
Minst 1 dag/vecka	36	37	38	38	34	37	32	30	33	31	26	23
Andel trogna *	25	30	32	32	29	27	22	23	21	19	19	17

GT/Kvällsposten	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
6-7 dagar	3	4	4	4	3	4	2	3	2	2	1	2
3-5 dagar	4	3	4	4	4	5	4	3	4	3	3	2
1-2 dagar	8	8	7	5	6	7	8	8	8	8	7	7
Mer sällan/aldrig	86	85	84	86	87	85	86	85	86	86	89	90
Minst 1 dag/vecka	15	15	15	13	13	16	14	14	14	13	11	10
Andel trogna *	20	27	27	31	23	25	14	21	14	15	11	15

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

* Andelen trogna läsare utgörs av andelen som läser minst 6 dagar i veckan i procent av andelen som läser minst någon gång per vecka.

➔ Kvällspressens problem har varit påtagliga sedan mitten av 1970-talet, vilket återpeglas i vikande upplagesiffror. I och med 1997 års siffror tycks kvällstidningsmarknadens försvagning emellertid ha bromsats upp något. Andelen svenskar som läser någon

kvällstidning minst en dag per vecka är 51 procent – detsamma som 1996. Samtidigt fortsätter Expressens ställning att undermineras. Mellan 1996 och 1997 har andelen svenskar som läser denna tidning någon gång i veckan sjunkit från 26 till 23 procent – och sedan 1990-talets början är motsvarande minskning omkring tio procent.

Aftonbladet har under samma period ökat sin läsekrets med ungefär lika mycket, vilket dock främst beror på att man har fått fler sporadiska läsare. De sammanslagna siffrorna för GT och Kvällsposten visar att dessa tidningar ligger kvar på en rekordlåg nivå.

Någon enstaka procent av svenskarna läser någon av dessa tidningar dagligen, och var tionde läser minst en gång per vecka.

Tabell 30 Kvällstidningsläsning minst 3 dagar/vecka i olika åldersgrupper 1986-1997 (procent)

Ålder	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
15-19 år	46	50	48	42	38	48	38	28	39	30	25	30
20-29 år	42	46	44	42	38	47	39	30	32	33	24	19
30-39 år	41	39	43	36	33	38	35	31	30	30	30	24
40-49 år	39	40	41	45	37	44	33	31	36	30	29	30
50-59 år	41	42	32	40	38	39	33	32	30	30	24	23
60-75 år	30	33	28	31	30	33	26	23	27	24	21	22

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

- Kvällstidningsbranschen problem kan först och främst hänföras till de yngre läsarna. Bland 20-29-åringar har andelen regelbundna läsare minskat från 46 till 19 procent mellan 1987 och 1997 – mer än en halvering. Även i samtliga övriga åldersgrupper återfinns betydande nedgångar. I dagsläget är det bland 40-49-åringar som kvällspressens mest trogna läsekrets återfinns.

Gratistidningar och Internet

Tabell 31 Användningen av gratistidningar/annonsblad med nyheter och Internet-tidningar 1997 (procent)

	Gratistidning	Internet-tidning
6-7 dagar/vecka	2	0
3-5 dagar/vecka	6	1
1-2 dagar/vecka	31	2
Mer sällan	37	8
Aldrig	24	89
Total	100	100
Antal svar	1594	1594

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

► Medan Internet-tidningar alltjämt är en föga utbredd mediekanal, har gratistidningar och annonsblad med nyheter en betydande publik. 1997 var det åtta procent som läste någon gratistidning minst tre dagar per vecka. Ytterligare 31 procent läste minst en gång per vecka. När det gäller läsning minst tre gånger per vecka, är det främst tidningen Metro i Stockholm som ligger bakom resultatet. Det mer sporadiska läsandet av gratistidningar bör främst kunna hänföras till veckovis utgivna lokaltidningar.

Tabell 32 Gratistidningsläsning efter morgontidningsläsning 1997; hela riket, samt Stockholmsområdet inom parentes (procent)

Gratistidningsläsn.	Morgontidningsläsning		
	< 1 dag/vecka	1-4 dagar/vecka	5-7 dagar/vecka
6-7 dagar/vecka	4 (15)	2 (11)	2 (6)
3-5 dagar/vecka	10 (20)	6 (19)	6 (12)
1-2 dagar/vecka	25 (30)	33 (41)	32 (47)
Mer sällan	36 (25)	35 (19)	38 (25)
Aldrig	26 (10)	24 (11)	23 (10)
Total	101 (100)	100 (101)	101 (100)
Antal svar	195 (40)	223 (37)	1176 (184)

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Andelen personer som läser en gratistidning mer eller mindre regelbundet är avsevärt högre i Stockholm än i Sverige totalt. Bland stockholmarna är det 22 procent som läser en gratistidning minst tre gånger per vecka, medan motsvarande siffra är 8 procent för riket i stort (Stockholm inräknat). Vi kan i detta sammanhang vara säkra på att det är Metro i Stockholm som inverkar på resultatet, eftersom det inte föreligger några andra gratistidningar med samma höga utgivningsfrekvens. (Metro i Göteborg hade inte introducerats vid undersökningstillfället.) Viktigt att konstatera är också att tidningen har fått en särskilt stark position bland de stockholmare som läser morgontidning mindre regelbundet. Bland dem som läser morgontidning mindre än fem dagar per vecka, är det mellan 30 och 35 procent som läser gratistidning minst tre dagar per vecka.

Tabell 33 Morgontidningsläsning respektive kvällstidningsläsning i relation till Internet-användning 1997 (procent)

Morgontidningsläsning	Internetanvändning			Kvällstidningsläsning	Internetanvändning		
	Minst någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Mer sällan/aldrig		Minst någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Mer sällan/aldrig
< 1 d/v	16	13	16	< 1 d/v	48	50	49
1-2 d/v	9	20	9	1-2 d/v	27	32	27
3-5 d/v	15	9	9	3-5 d/v	15	11	14
6-7 d/v	60	58	66	6-7 d/v	10	7	11
Antal svar	322	115	1111	Antal svar	322	115	1111

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år.

➔ Det går i dagsläget inte att urskilja några tydliga mönster beträffande relationen mellan tidningsläsning och Internet-användning. Andelen regelbundna kvällstidningsläsare är ungefär lika stor, oberoende av i vilken utsträckning man använder Internet. Vad gäller morgontidningsläsning kan konstateras att andelen regelbundna läsare är störst bland dem som sällan eller aldrig använder Internet. Detta förklaras huvudsakligen av att denna grupp främst består av äldre personer.

Tabell 34 Morgontidningsläsning respektive kvällstidningsläsning i relation till olika typer av Internet-användning 1997 (procent)

Morgontidningsläsning	Huvudsakligt syfte med Internet-användning			Kvällstidningsläsning	Huvudsakligt syfte med Internet-användning		
	Nöje/förströelse/spel	Söka/läsa dagliga nyheter	Söka fack-/special-information		Nöje/förströelse/spel	Söka/läsa dagliga nyheter	Söka fack-/special-information
< 1 d/v	15	12	14	< 1 d/v	38	37	51
1-2 d/v	14	8	11	1-2 d/v	33	32	29
3-5 d/v	14	13	14	3-5 d/v	19	16	12
6-7 d/v	58	66	61	6-7 d/v	11	15	8
Antal svar	309	196	357	Antal svar	309	196	357

Anmärkning: Samtliga svarande är svenska medborgare mellan 15 och 75 år. De tre Internet-funktioner som här anges ingår ursprungligen i ett större frågebatteri med åtta olika funktioner. Respondenterna har på denna fråga kunnat ange mer än ett svarsalternativ.

➔ Om man relaterar tidningsläsningen till de syften människor har med sin Internet-användning erhålls en något mer nyanserad bild av skillnaderna mellan olika grupper. Det viktigaste resultatet är att andelen regelbundna morgon- och kvällstidningsläsare är som störst bland dem som främst utnyttjar Internet till nyhetsinhämtning. Således är detta en grupp som är generellt mycket intresserad av nyheter. Noterbart är också att kvällstidningsläsningen är som minst utbredd bland dem som använder Internet för att söka fackinformation, något som torde komma sig av att detta slags Internet-användning är vanligast inom tjänstemannasektorn.

Slutord

Medielandskapet har förändrats påtagligt bara under det senaste decenniet. Utbudet i både radio och TV har breddats genom införandet av kommersiella kanaler. Personatorer och Internet har börjat expandera i de svenska hemmen. Och inom tidningsbranschen har gratistidningen Metro klivit fram som en ny viktig aktör. Dessa förändringar, tillsammans med den samhällsekonomiska stagnationen under 1990-talet kan sägas utgöra grunden för en successivt avtagande dagstidningsläsning i Sverige. Som jag har kunnat visa i denna rapport har såväl morgontidningar som kvällstidningar tappat läsare, främst bland yngre och i resurssvaga grupper. Mot denna bakgrund finns det uppenbara skäl att varna för fördjupade informationsklyftor, kopplade till de socioekonomiska hierarkierna i samhället.

Samtidigt bör man hålla i minnet att dagstidningsläsningen i Sverige ligger på en internationellt sett mycket hög nivå. Även om kvällstidningsbranschen har tappat mark betydligt sedan 1970-talets toppår, är morgontidningspubliken endast mycket svagt minskande. Till detta kan läggas att introduktionen av Metro har medfört en tydligt ökad dagstidningsläsning i Stockholmsområdet – en ökning som eventuellt också kan leda till positiva effekter inom övriga delar av dagstidningsbranschen. En rimlig utveckling är att de nya tidningsläsare som Metro lockar till sig går vidare till en prenumererad morgontidning, snarare än att Metro tar läsare från exempelvis Dagens Nyheter. Metro kan alltså bidra till att etablera läsvanor i nya grupper.

På litet längre sikt bör även expansionen av Internet tas med i beräkningen. I dagsläget är det endast en begränsad grupp människor som har tillgång till denna teknologi – företrädesvis resursstarka personer som redan är flitiga morgontidningsläsare. Men då har vi bara sett början på en mycket större process. Det mesta talar för att Internet är en teknologi som successivt kommer att naturaliseras i människors hem på samma vis som radio och TV. Frågan är då vilken roll de etablerade tidningsföretagen kommer att spela på denna nya arena, där även andra mediebolag som till exempel CNN redan är viktiga aktörer. Med tanke på de formmässigt olika egenskaperna hos en papperstidning och en digital tidning, är det föga troligt att den senare kommer att kunna ta över de funktioner som traditionella dagstidningar besitter. Rimligare ter det sig att Internet-tidningar inom överskådlig tid huvudsakligen kommer att fungera som ett komplement för snabb uppdatering och riktad

nyhetssökning. I denna skepnad kan det nya mediet utnyttjas för att förstärka dagstidningarnas position som varumärken, istället för att konkurrera med de etablerade pappersutgåvorna.

Således är det en intressant framtid som står för dörren. Det är människors socioekonomiska situation i kombination med utvecklingsprocesser inom mediesektorn som kommer att avgöra tidningarnas fortsatta öde.

Referenser

Jansson, André (1998) 'Tidningsläsningen går upp – men ändå inte', i Holmberg, Sören och Lennart Weibull (red) *Opinionssambället*. SOM-rapport nr 20. Göteborg: SOM-institutet.

Jansson, André (1997) *Svensk dagstidningsläsning i förändring*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet, Arbetsrapport nr 74.

Tabellförteckning

<i>Tabell 1</i>	Andelen dagstidningsläsare (morgon- och/eller kvällstidningsläsning) 1986-1997 (procent)
<i>Tabell 2</i>	Andelen dagstidningsläsare 1996-1997 med gratistidningsläsning inkluderat (procent)
<i>Tabell 3</i>	Dagstidningsläsning (morgon- och/eller kvällstidning) i olika åldrar 1986-1997 (procent)
<i>Tabell 4</i>	Regelbundenheten i morgontidningsläsningen 1985-1997 (procent)
<i>Tabell 5</i>	Regelbundenheten i morgontidningsläsningen 1995-1997, med hela SOM-urvalet inom parentes (procent)
<i>Tabell 6</i>	Andelen morgontidningsläsare 6-7 dagar i veckan i olika åldersgrupper 1985-1997 (procent)
<i>Tabell 7</i>	Morgontidningsläsning i olika åldersgrupper 1995 - 1997 (procent)
<i>Tabell 8</i>	Morgontidningsläsning efter sysselsättning respektive kön 1996 och 1997 (procent)
<i>Tabell 9</i>	Morgontidningsläsning efter subjektiv klass 1995-1997 (procent)
<i>Tabell 10</i>	Morgontidningsläsning efter boendeort 1995 - 1997 (procent)
<i>Tabell 11</i>	Morgontidningsläsning efter tidningstyp 1997, bland regelbundna läsare (procent)
<i>Tabell 12</i>	Morgontidningsläsning efter politiskt intresse (procent)
<i>Tabell 13</i>	Morgontidningsläsning efter tidningstyp och politiskt intresse bland regelbundna läsare (procent)
<i>Tabell 14</i>	Andel av befolkningen som läser morgontidningen 6-7 dagar per vecka; effekt av tidningstyp och politiskt intresse 1997 (procent)
<i>Tabell 15</i>	Morgontidningsläsning bland prenumeranter och icke-prenumeranter 1995-1997 (procent)
<i>Tabell 16</i>	Morgontidningsläsning i relation till radiolyssnande, TV-tittande och PC-innehav 1997 (procent)
<i>Tabell 17</i>	Morgontidningsläsning i relation till tittande på olika TV-kanaler 1997 (procent)
<i>Tabell 18</i>	Morgontidningsläsning i relation till tittande på TV-nyheter 1997 (procent)

<i>Tabell 19</i>	Morgontidningsläsning i relation till tittande på regionala nyheter 1997 (procent)
<i>Tabell 20</i>	Morgontidningsläsning i relation till tittande på morgon-TV 1997 (procent)
<i>Tabell 21</i>	Morgontidningsläsning i relation till lyssnande på olika radiokanaler 1997 (procent)
<i>Tabell 22</i>	Den totala andelen prenumeranter samt andelen prenumeranter bland de regelbundna läsarna 1979-1997 (procent)
<i>Tabell 23</i>	Andelen svenskar med hushållsprenumeration, uppdelat i olika åldersgrupper 1979-1997 (procent)
<i>Tabell 24</i>	Andelen svenskar med hushållsprenumeration, efter subjektiv klass 1996 och 1997 (procent)
<i>Tabell 25</i>	Fördelningen av olika sätt att anskaffa tidningen bland regelbundna läsare som inte är prenumeranter 1979-1997 (procent)
<i>Tabell 26</i>	Andelen regelbundna läsare vid olika tidpunkter under dagen, antal lästillfällen och genomsnittlig lästid 1979-1997 (procent)
<i>Tabell 27</i>	Andelen prenumeranter som har funderat på att avsluta sin prenumeration 1993-1997 (procent)
<i>Tabell 28</i>	Fördelningen av skäl till varför man funderat på att avsluta sin prenumeration bland prenumeranter 1993-1997 (procent)
<i>Tabell 29</i>	Andelen kvällstidningsläsare 1986-1997 (procent)
<i>Tabell 30</i>	Kvällstidningsläsning minst 3 dagar/vecka i olika åldersgrupper 1986-1997 (procent)
<i>Tabell 31</i>	Användningen av gratistidningar/annonsblad med nyheter och Internettidningar 1997 (procent)
<i>Tabell 32</i>	Gratistidningsläsning efter morgontidningsläsning 1997; hela riket, samt Stockholmsområdet inom parentes (procent)
<i>Tabell 33</i>	Morgontidningsläsning respektive kvällstidningsläsning i relation till Internet-användning 1997 (procent)
<i>Tabell 34</i>	Morgontidningsläsning respektive kvällstidningsläsning i relation till olika typer av Internet-användning 1997 (procent)

PUBLIKATIONER UTGIVNA AV INSTITUTIONEN FÖR JOURNALISTIK OCH MASSKOMMUNIKATION (JMG)

Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG) har två publikationsserier:

- **JMG:s bokserie:** Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation
- **JMG:s arbetsrapportserie:** Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation

Redaktörer för JMG:s bokserie och arbetsrapportserie är professorerna Kent Asp och Lennart Weibull. Publikationer i de två serierna säljs genom institutionens försorg. Beställningar kan ske på den talong som finns efter publikationsförteckningen.

Mellan 1991 och 1994 utgavs även en särskild rapportserie. Titlarna i den finns förtecknade separat.

JMG:s bokserie

Göteborgsstudier i masskommunikation (1980 -- 1990)

1. Lennart Weibull (1983) *Tidningsläsning i Sverige*. Stockholm, Liber. 521 sid.
2. Anders Ohlsson (1989) *Politiska nyheter till nytta och nöje*. Almqvist & Wiksell International, Stockholm. 350 sid.
3. Lennart Weibull, Karin Björkqvist (1989) *Dagspressen och dess läsare*. Stockholm, Almqvist&Wiksell International. (slut)

Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation (1990 --

1. Robert Burnett (1990) *Concentration and Diversty in the International Phonogram Industry*. (slut)
2. Roger Wallis (1991) *Internationalisation, Localisation & Integration*. Pris: 200 kronor. 281 sid.
3. Ronny Severinsson (1994) *Tidningar i konkurrens*. Dagstidningarnas agerande på lokala läsarmarknader i Västergötland 1950 - 1985. Pris: 200 kronor. 278 sid.
4. Bo Reimer (1994) *The Most Common of Practices*. On Mass Media Use in Late Modernity. Almqvist & Wiksell International. Stockholm. (slut)

5. Ulf Wallin (1995) *Vad fick vi veta? En studie i svenska nyhetsmediers rapportering åren före folkomröstningen om EU*. Pris: 200 kronor. 271 sidor.
6. Lennart Weibull och Charlotta Kratz (red) (1995) *Tidningsmiljöer. Dagstidningsläsning på 1990-talet*. Pris: 210 kronor. 216 sidor.
7. William Borden (1995) *Power Plays. A Comparison Between Swedish and American Press Policies*. Pris: 200 kronor. 323 sidor.
8. Admassu Tassew (1995) *Reporting a Pandemic. A Comparative Study of AIDS News Coverage in African and European Dailies*. Pris: 200 kronor. 235 sidor.
9. Monika Djerf Pierre (1996) *Gröna nyheter. Miljöjournalistiken i televisionens nyhetessändningar 1961 - 1994*. Pris: 275 kronor. 486 sidor.
10. Tomas Andersson Odén (1996) *Principer på präny. En studie av redaktionella mål inom den svenska dagspressen*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet. Pris 200 kronor, 168 sidor.
11. Margareta Melin-Higgins (1996) *Pedagoger och spårhundar. En studie av svenska journalisters yrkesideal*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet. Pris 200 kronor, 171 sidor.
12. Maria Elliot (1997) *Förtorendet för medierna. TV, radio och dagspress i allmänhetens ögon*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, Pris: 275 kronor, 364 sidor.
13. Kent Asp, Bengt Johansson och Larsåke Larsson (1997) *Nära nyheter. Studier om kommunaljournalistik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet. Pris 200 kronor, 310 sidor.
14. Carlsson, Ulla *Frågan om en ny internationell informationsordning. En studie i internationell mediepolitik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet, 1998
15. Johansson, Bengt *Nyheter mitt ibland oss. Kommunala nyheter, personlig erfarenhet och lokal opinionsbildning*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, 1998.
16. Wallin, Ulf *Sporten i spalterna. Sportjournalistikens utveckling i svensk dagspress under 100 år*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, 1998.
17. Larsson, Larsåke *Nyheter i samspel. Studier i kommunjournalistik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, 1998.
18. Weibull, Lennart och Ingela Wadbring (red) *Publik och medier 1996/1997. Särtryck av artiklar om medier ur SOM-rapporterna nr 18 och 19*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet, 1998.

JMG:S RAPPORTSERIE (avslutad 1994)

Rapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) *Dagspress och etermedier i Sverige 1979-1983*. (slut)
2. Jan Strid och Lennart Weibull (1984) *Läsvanor och Läsintressen. 1979-1983*. (slut)
3. Ingela Strid och Lennart Weibull (1984) *Annonsbladsläsning i Sverige*.
4. Ronny Severinsson (1985) *Publiken möter kabel-TV*. (slut)
5. Lennart Weibull (1985) *Närradiolyssnandet i Stockholm 1984*. (slut)
6. Bo Reimer och Lennart Weibull (1985) *Dagspress på arbetsplatsen*.
7. Informatörer i Sverige: Arbetsmarknad Framtidsutsikter (1986) Utdrag ur utredningen om informationsutbildning i Sverige (UHÄ-rapport 985:13)
8. Ingela Strid och Lennart Weibull (1986) *Mediesverige 1986*.
9. Bo Reimer (1986) *Läsaren och tidningen*.
10. Rutger Lindahl (1986) *Nyheten om mordet på Olof Palme*.
11. Monika Djerf (1986) *Funktioner hos kabel-TV*.
12. Anders Ohlsson (1986) *Att svara eller inte svara - det är frågan*.
13. Ronny Severinsson (1987) *Den nya medieframtiden - TV via satellit och kabel*.
14. Ingela Strid och Lennart Weibull (1988) *Mediesverige 1988*.
15. Ronny Severinsson (1989) *Agerande och utveckling inom dagspressen i Västergötland*.

Rapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation (avslutad 1994)

1. Emanuelsson, Eva & Karlsson, Kristina (1991) *Informatörer inför 90-talet*.
Pris: 90 kronor.
2. Wallin, Ulf (1991) *Bilden av EG*.
Pris: 120 kronor.
3. Wallin, Ulf (1992) *EG - Hot eller löfte? Argument i dagspress, radio och TV för och emot svenskt EG-medlemskap*.
Pris: 100 kronor.

4. Flodin, Bertil (1993) *Samhällskommunikation under 80-talet*. En kunskapsöversikt.
Pris: 150 kronor.
5. Severinsson, Ronny (red), (1995) - *Studier i medielandskapet*. Ett urval av analyser genomförda på uppdrag av Pressutredningen -94.
Pris: 200 kronor.

Arbetsrapporter

Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation (1980 -- 1990) (Pris: 60 kr + moms och porto)

1. Lennart Weibull (1984) *Trender i massmedieanvändningen*.
2. Bo Reimer (1985) *Tidningsläsning i södra Halland*.
3. Lennart Weibull (1985) *Läsvanor för svensk morgonpress 1979-1984*.
4. Ingela Strid, Lennart Weibull (1985) *Sport i medierna*.
5. Lennart Weibull (1985) *Masskommunikationen i Sverige*. Några reflektioner om läget 1985.
6. Karl Erik Rosengren, Bo Reimer (1985) *Internaliserad kultur*. Ett forskningsprogram om värden, individer och massmedier.
7. Robert Burnett, Peter Esaiasson, Bo Reimer (1985) *Milestones in Mass Communication Research: Media Effects. A Review Essay*.
8. Bo Reimer (1985) *Values and the Choice of Measurement Technique*. The Rating and Ranking of Postmaterialism.
9. Lennart Weibull (1986) *Press, radio, TV och nya medier i Japan*.
10. *Nyhets spridningen om mordet på statsminister Olof Palme*. En sammanställning av Statistiska Centralbyråns intervjuundersökning 2-4 mars 1986.
11. Rune Hedberg och Lennart Weibull (1986) *Kassettidningsläsning på Gotland*.
12. Lennart Weibull (1986) *Massmediernas framtida utveckling*.
13. Ronny Severinsson (1986) *Tidningsläsning i Södermanland*.
14. Maria Elliot, Bo Reimer och Lennart Weibull (1986) *Tidningsläsning i Kalmar län*.
15. Lennart Weibull, Dagspresskollegiet (1986). *Läsvanor 1986*.
16. Bo Reimer och Karl Erik Rosengren (1986). *Maps of Culture: Macro and Micro*.

17. Maria Elliot (1986). *Allmänhetens syn på massmediernas trovärdighet.*
18. Lennart Weibull (1986) *Tendenser i svensk dagstidningsläsning.*
19. Bo Reimer (1986) *Social Space and the Structuring of Communication Processes.*
20. Lennart Weibull och Ronny Severinsson (1987) *Actions and Reactions - the Nordic Countries in Age of Satellite Broadcasting.*
21. Lennart Weibull (1987) *Massmediernas räckvidd 1985/86.*
22. Ronny Severinsson (1987) *Dagspressutvecklingen i Västergötland.*
23. Keith Roe (1987) *The Swedish Moral Panic over Video 1980-84.*
24. Bo Reimer (1987) *Dagens Nyheter i västra Sverige.*
25. Ann-Marie Hellerström (1987) *Lokal-TV- ett reellt alternativ till satellit-TV.*
26. Ronny Severinsson (1987) *Skaraborgspressens innehåll 1950-1985.*
27. Ronny Severinsson (1987) *Tidningsläsning i Essunga, Götene och Vara.*
28. Karin Björkqvist (1988) *Tidningsläsning i Gästrikland - presentation av en läsarundersökning.*
29. Bo Reimer (1988) *Reading Postmaterialism.*
30. Lennart Weibull (1988) *Publicistisk sed. Ett forskningsprogram om ett regelsystem och dess betydelse för svensk journalistik.*
31. Magnus Anshelm och Lennart Weibull (1988) *Läsovanestudien 1986. Huvudresultat och metodjämförelse.*
32. Magnus Anshelm (1988) *Sverige - nu - SOM 86 - en jämförelse av två undersökningar.*
33. Rutger Lindahl och Lennart Weibull (1988) *Palme i amerikanska ögon. En studie av den amerikanska pressens behandling av nyheten om mordet på statsminister Olof Palme 1986.*
34. Magnus Anshelm (1988) *Massmediernas räckvidd 1986/87 - en analys av Mediebarometern.*
35. Ingela Strid (1988) *Svenska folkets intressen 1973-1982. En sekundärbearbetning av Testologens mätningar av intressen.*
36. Anders Ohlsson och Keith Roe (1988) *Mått på mätning - En förundersökning av fördelningsgenskaper och stabilitet hos linje- och ketogribaserade mått.*

37. Britt Börjesson (1988) *Brott och publicitet. Kriminaljournalistik och pressetik under 1900-talet.*
38. Lennart Weibull (1988) *Rapport från kontaktresa till Uruguay 10-22 april 1988.*
39. Gunilla Jarlbro (1988) *En kvalitativ studie av hur människor upplever tidningsinnehåll.*
40. Monica Löfgren (1988) *Kabel-TV i Göteborg.*
41. Lennart Weibull (1988) *Lokal-TV via kabel. Synen på en ny kanal bland andra medier.*
42. Karin Björkqvist (1988) *Tidningsläsning i Värmland. Presentation av en läsarundersökning från våren 1977.*
43. Keith Roe (1988) *Adolescents' VCR Use: How and Why.*
44. Monika Djerf (1989) *Finns det funktionsdimensioner i medieanvändningen? En faktoranalys.*
45. Karin Björkqvist (1989) *Det politiska tidningsvalet.*
46. Magnus Anshelm och Jan Strid (1989) *Läsvanor och läsintressen.*
47. Monika Djerf (1989) *Massmedier och beslutsfattare: en litteraturstudie.*
48. Britt Börjesson (1989) *Pressens självsanering. Ett regelsystems framväxt.*
49. Magnus Anshelm (1989) *Mediebarometern resultat från 1988/89.*
50. Lennart Weibull (1989) *Rapport från en andra kontaktresa till Uruguay. Om massmedier, utbildning och forskning i social kommunikation samt Instituto Comunicacion y Desarrollo.*
52. Monica Löfgren (1989) *Nyhetstidningen 8 sidor - innehåll, spridning och läsning.*
53. Keith Roe (1989) *Notes on the Concept of Aggression and its (Mis) Use in Media Research.*
54. Charlotta Kratz (1989) *Tidningsläsning i Kalmar och på Öland.*
55. Catharina Kisch och Mikael Stoltz (1989) *City 103 och dess lyssnare - en undersökning om lyssnandet på svenska arbetsgivareföreningens närradiostation i Göteborg.*
56. Karin Björkqvist (1990) *Mediebarometern under åttiotalet.*
57. Roger Wallis (1990) *Music, music everywhere, and so much of it the same...*

58. Charlotta Lekvall och Patrik Vult von Steyern (1990) *City 103 och tre livsstilar*.
59. Margareta Melin (1990) *Kommunaktuellt - studier av tidningens spridning och abonnenternas läsvanor*.
60. Maria Elliot (1990) *Förtroendet för medierna*.
61. Keith Roe (1990) *Never Has so Much Been Written by so Many about so Few, or, Why Youth Research?*

Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation (1990 -
(Pris: 80 kr + moms och porto)

1. Ronny Severinsson (1990) *Massmedier, allmänhet och flyktingfrågor i Sverige och Sjöbo*. En fallstudie på Sjöbo.
2. Ronny Severinsson (1990) *Tidningsläsning i Nordvästra Skåne*.
3. Charlotta Kratz (1990) *Tidningsläsning i sydöstra Skåne*. En presentation av en läsarundersökning.
4. Bo Reimer (1990) *Kulturdiskussioner - Inlägg i tre eviga debatter*.
5. Charlotta Kratz (1990) *Tidningsläsning i Jönköping*. En presentation av en läsarundersökning.
6. Charlotta Kratz (1991) *Verklighetsval och kapital*. En studie av det ekonomiska och det kulturella kapitalets betydelse för läsningen av stockholmstidningar utanför Stockholm.
7. Deanna Hultman (1991) *Dynamisk public relations*. En explorativ studie av Public Relations i fyra företag.
8. Admassu Tassew (1991) *Public service broadcasting concept and practice: a preliminary overview of the ideals and some swedish experience*.
9. Ronny Severinsson (1991) *Tidningsvanor i Gästrikland 1989*. Presentation av en läsarundersökning.
10. Lennart Weibull (1991) *Publik och medier i samspel*. En analys gjord för MedieSverige 1991.
11. Monica Löfgren (1991) *Massmediernas räckvidd 1979 - 1990*.
12. Lennart Weibull (1991) *Masskommunikation som ämnesområde*. Ett försök till empirisk bestämning.

13. Charlotta Kratz (1991) *Tidningsläsning i Södra Halland 1990, jämförelser med situationen 1984.*
14. Margareta Melin (1991) *Från kulturteori till journalistkultur. En litteraturöversikt över diskussionerna kring kulturbegreppet.*
15. Charlotta Kratz (1991) *Från icke-läsare till allätare. Fyra läsartyper i Stockholm och i landsorten.*
16. Kent Asp (1992) *Partiskheten i Sveriges Radios och TV4:s nyhetsprogram under 1991 års valrörelse.*
17. Ronny Severinsson (1992) *Med eller utan prenumeration i Eskilstuna och Katrineholm. Presentation av en läsundersökning från hösten 1990.*
18. Karin Björkqvist Hellingwerf (1992) *Mediebarometern 1979-1991.*
19. Karin Björkqvist Hellingwerf (1992) *Dagspress och medievanor. En analys av läsvanestudien 1991.*
20. Lennart Weibull och Karl Erik Rosengren (1992) *Swedes' view of the world. A Descriptive Report from the First Two BALTICOM Surveys.*
21. Monica Löfgren Nilsson (1992) *Kvinnligt, manligt, journalistiskt - journalisters syn på nyhetsvärdering.*
22. Monika Djerf-Pierre (1992) *A Toaster With Pictures. The Evolution of American Broadcasting 1921-1991.*
23. Charlotta Kratz (1992) *En fråga om smak. Om stabila och rörliga gruppers kulturella preferenser.*
24. Thomas Östberg (1992) *Sportjournalistik - en analys av fyra dagstidningar 1961 - 1991.*
25. Karin Björkqvist Hellingwerf (1993) *Mediebarometern 1979 - 1992.*
26. Carin Nilsson, Åsa Widgren (1993) *Videotex - massmedium eller ej? En litteraturstudie och begreppsanalys.*
27. Margareta Melin (1993) *Var finns kvinnorna? En analys av manligt och kvinnligt i kurslitteraturen vid Journalisthögskolan i Göteborg.*
28. Karin Björkqvist Hellingwerf (1993) *Läsvanestudiens mått på läsvanor. En analys av två mått på läsvanor.*
29. Gunilla Jarlbro (1993) *HIV-aktuellt - En läsundersökning.*

46. Karin Björkqvist Hellingwerf (1995) *Tidningsläsning i Gästrikland.*
47. Gunilla Jarlbro (1995) *Barn, ungdom och reklam.*
48. Karin Björkqvist Hellingwerf (1995) *Mediebarometern 1979 - 1994.*
49. Lennart Weibull (1995) *Journalister om Journalisten.* Redovisning av en läsarundersökning från hösten 1994.
50. Kent Asp (1995) *Kommersialiserade TV-nyheter - på gott och ont.* En jämförande undersökning av Rapport TV2 och Nyheterna TV4.
51. Monica Löfgren Nilsson (1995) *"Pennskaften" Female Journalists in Sweden.*
52. Gunilla Jarlbro (1995) *Våldsbrott i svensk press.* En jämförelse mellan åren 1983 och 1993.
53. Jakob Bjur och Jörgen Thörnqvist (1995) *Samma röster med nya ansikten.* En studie av Rapports innehålls-, form- och presentationsmässiga förändring över en tioårsperiod med tyngdpunkt på begriplighet.
54. Dino Viscovi (1995) *Med Loket mot framtiden.* Om unga arbetarklassmän, invandrare, EU och massmedier.
55. Ingela Wadbring (1995) *Tidningsläsaren - vem är det?* En analys av olika gruppers tidningsanvändning.
56. Marina Ghersetti (1996) *Jakten på den försvinnande publiken.* Om besök och besökare på svenska biografer.
57. Kent Asp (1996) *Sverigebilden i TV-nyheterna.* En undersökning av Stockholmsdominansen i Rapport (1986 - 1995) och Nyheterna (1991 - 1995).
58. Lennart Weibull (1996) *Bio, film och samhälle 1995.* En analys av svenskarnas biobesök, filmpreferenser och syn på film och samhälle.
59. Birgitte Christiansen (1996) *IT-brug - en litteraturoversigt ud fra et humanistisk-samfundsvitenskapligt perspektiv.*
60. Ylva Brune (1996) *Vålberg i nyheterna - en kamp mellan tolkningsmönster.*
61. Karin Björkqvist Hellingwerf (1996) *Mediebarometern 1979 - 1995.*
62. Ingela Wadbring (1996) *Den journalistiska vägen - vadan och varthän?* En studie om kvinnliga och manliga journaliststudenter i Göteborg.
63. Ylva Brune (1996) *Svenskar, invandrare och flyktingar i rubrikerna.*

64. André Jansson (1996) *TV-tittarna och det sociala rummet* - En studie av den sociala positionens betydelse för kanalpreferenser och självuppfattning.
65. Bo Reimer (1996) *Inte utan relevans* - Om ungdomars användning av massmedier.
66. Birgitte Christiansen (1996) *IT-brug i hverdagslivet*- en kvalitativ interviewundersøgelse om ti menneskers computer- og Internetbrug i privatsfären.
67. Ebba Sundin (1997) *Barn och massmedier* - En forskningsöversikt.
68. Monica Löfgren Nilsson (1997) *Hon och han i journalistutbildningen* - Ett pedagogiskt projekt.
69. Bertil Flodin (1997) *Medborgarna och EU-informationen* - En studie av inställning, aktivitet och kunskap hos svenska folket inför folkomröstningen 1994
- 70.. Maria Edström (1997) *Kön och journalistik - att utvidga medieverkligheten*. En litteraturöversikt
71. Larsåke Larsson (1997) *Forskningsöversikt - Kommunjournalistik*.
72. Torsten Malmström och Lennart Weibull (1997) *Snöstormen den 17 november 1995*.
73. Anna Maria Andersson (1997) *Vem är den svenske journalisten?* - En studie av journalistkåren i yrkesliv och vardagsliv 1994 - 1995.
74. André Jansson (1997) *Svensk dagstidningsläsning i förändring. Resultat från Riks-SOM-studien 1996*.
75. Britt-Marie Leivik Knowles (1997) *Inter-organisatorisk kommunikation mellan myndigheter och medier*. Forskningsöversikt över myndigheters och mediers interaktion i samband med allvarliga samhällsstörningar.
76. André Jansson (1997) *Sätt att se på TV. En kvantitativ problematisering av den selektiva TV-publiken*.
77. Sigurd Høst och Ronny Severinsson (1997) *Avisstrukturen i Norge og Sverige - 1960 til 1995*. Arbeidsrapport nr. 1 fra prosjektet Norsk-svensk dagspresseutvikling.
78. Anders Lithner och Ingela Wadbring (1997) *Ungdomars dagstidningsläsning*.
79. André Jansson (1997) *Tidningsvärden i morgon- och kvällspress*.
80. Tomas Andersson Odén (1997) *Pressen i Skaraborg. Tidningar och redaktörer från 1793 och framåt*.
81. Magnus Andersson (1997) *Populärmusik: såväl Wu-Tang Clan som Pat Bone*.

82. Birgitte Christiansen och Annika Bergström (1998) *Tidningars symbol- & bruksvärde. Kvalitativa intervjuer med några av Göteborgs-Postens & Hallands Nyheters läsare.*
83. Erik Fjellman och Jan Sjögren (1998) *Nyhetsläsning på Internet - Svenska CNN från ett användarperspektiv.*
84. Ronny Severinsson /red/ (1998) *Lokalt innehåll i norska och svenska tidningar. Fyra redaktörer läser varandras tidningar.*
85. Anna Maria Andersson, Birgitte Christiansen & Karin Fogelberg (1998) *Vad tycker tittarna? En publikstudie av två underhållningsprogram.*
86. André Jansson (1998) *Dagstidningsläsning 1997. En tabellrapport från Dagspresskollegiet.*

BESTÄLLNINGAR

Till institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG)
Sprängkullsgatan 21
411 23 GÖTEBORG
tel: 031 - 773 12 17
fax: 031 - 773 45 54

Undertecknad beställer härmed följande skrifter från Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG):

JMG:S bokserie

Titel	Författare	Nummer
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

JMG:s arbetsrapportserie

Titel	Författare	Nummer
.....		
.....		
.....		
.....		

Namn:.....

Adress:.....

.....
.....